

Lồng ghép phòng, chống thiên tai vào phát triển kinh tế, xã hội

07:11 18/04/2017

Thủ tướng Chính phủ Nguyễn Xuân Phúc chỉ đạo: Trong năm 2017, tổ chức triển khai sâu rộng việc lồng ghép nội dung phòng, chống thiên tai vào quy hoạch, kế hoạch phát triển ngành, phát triển kinh tế - xã hội của địa phương, đặc biệt là các quy hoạch, kế hoạch chịu tác động mạnh bởi các thiên tai lớn, phạm vi rộng như bão, lũ lụt, hạn hán, xâm nhập mặn.

Dự báo thiên tai còn thiếu chính xác

Chiều 17/4, tại Hà Nội, diễn ra Hội nghị Tổng kết công tác phòng chống thiên tai và tìm kiếm cứu nạn năm 2016, triển khai nhiệm vụ năm 2017.

Thủ tướng Chính phủ Nguyễn Xuân Phúc cùng Phó Thủ tướng, Chủ tịch Ủy ban Quốc gia Tìm kiếm cứu nạn Trịnh Đình Dũng đã tới dự và phát biểu chỉ đạo.

Toàn cảnh hội nghị

Thiên tai trong năm 2016 đã làm 264 người chết và mất tích. Tổng thiệt hại về kinh tế khoảng 39.726 tỉ đồng. Thiệt hại do thiên tai gây ra làm sản xuất bị đình trệ, sức khỏe dân cư vùng thiên tai bị ảnh hưởng nghiêm trọng và là nguyên nhân chính làm ngành nông nghiệp bị tăng trưởng âm trong 6 tháng đầu năm 2016 dẫn đến làm giảm tăng trưởng quốc gia.

Phát biểu tại hội nghị, Thủ tướng Chính phủ Nguyễn Xuân Phúc đánh giá cao các cơ quan chức năng và địa phương đã chỉ đạo quyết liệt, kịp thời và trách nhiệm. Sau thiên tai, công tác cứu hộ cứu nạn khá kịp thời, giảm thiệt hại về người và tài sản. Thủ tướng đánh giá cao sự hỗ trợ của lực lượng vũ trang, công an, quân đội, thanh niên và các đoàn thể xã hội, các tổ chức quốc tế, góp phần đảm bảo đời sống nhân dân, không để người dân đói cơm, đứt bữa, “màn trời chiếu đất”.

Đặc biệt, Thủ tướng đánh giá cao một số địa phương đã có mô hình phòng chống thiên tai và tìm kiếm cứu nạn tốt như: Mô hình cải tạo cánh đồng sau thiên tai ở Lào Cai, Quỹ Hỗ trợ phòng tránh thiên tai miền Trung...

Nhắc đến câu nói “thủy, hỏa, đạo tặc”, Thủ tướng nhấn mạnh phải coi lũ lụt, cháy nổ như giặc, nhưng nhiều nơi chưa nhận thức tốt điều này khiến chủ quan trong chỉ đạo điều hành nên thiên tai xảy ra đã gây thiệt hại lớn.

Thủ tướng đã nêu 4 ví dụ cho thấy công tác quản lý nhà nước về thiên tai còn nhiều bất cập. Trong đó có việc một số công trình thủy điện, giao thông khu dân cư khi đầu tư xây dựng, quản lý, vận hành còn thiếu kiểm tra, thiếu giám sát từ khâu lập quy hoạch; chưa quan tâm đến việc phòng ngừa các tác động thiên tai, làm gia tăng rủi ro khi thiên tai trong khu vực.

Thủ tướng cũng nêu thực tế là Quỹ phòng chống thiên tai do xã, phường thu, nhưng sau đó nộp về tỉnh, thành phố, sau đó phường xã lại đi xin như thời bao cấp. Như vậy đã tạo cơ chế “xin-cho”. Bên cạnh đó, công tác dự báo do chưa đáp ứng được yêu cầu, nhiều dự báo còn “gây bất ngờ lớn” nên cần nâng cao chất lượng công tác dự báo.

Theo Phó Thủ tướng Chính phủ Trịnh Đình Dũng, những bất cập hiện nay của công tác phòng chống thiên tai và tìm kiếm cứu nạn là dự báo còn thiếu chính xác; có sự bị động, nhiều yếu tố không lường trước được mức độ nặng nề và có sự chủ quan; phương tiện hạn chế. Bên cạnh đó, việc khai thác cát ở các lòng sông cũng tác động nghiêm trọng khi xảy ra thiên tai.

Ngoài ra, Luật phòng chống thiên tai có hiệu lực từ 1/5/2014 nhưng đến nay vẫn chưa xây dựng xong Kế hoạch phòng chống thiên tai cấp quốc gia do một số địa

phương, bộ, ngành chưa quan tâm đúng mức xây dựng kế hoạch, phương án phòng chống thiên tai, cứu hộ, cứu nạn; chưa cụ thể hóa được các tình huống, kịch bản sát thực tế để có phương án ứng phó phù hợp; chưa kịp thời điều chỉnh, cập nhật các tình huống thiên tai cục đoạn; nhất là phương châm “4 tại chỗ” nhiều nơi chuẩn bị còn mang tính hình thức, nên khi thực tiễn xảy ra thì lúng túng.

Nhiệm vụ trọng tâm 2017

Năm 2016 là năm đặc biệt về thiên tai và nhân tai. Nhiều thiên tai lịch sử xảy ra gây thiệt hại lớn về tính mạng, tài sản và tác động tiêu cực đến tăng trưởng kinh tế. Thiên tai đã khiến nhiều người chết, mất tích và GDP mất đi gần 1%.

Để chủ động ứng phó với các tình huống thiên tai, góp phần phát triển bền vững đất nước, Phó Thủ tướng Chính phủ Trịnh Đình Dũng cho rằng cần bổ sung cơ chế chính sách để huy động nguồn lực xã hội, dịch vụ công tham gia vào công tác phòng chống thiên tai; tiêu chuẩn, quy chuẩn, chế tài để giám sát các hoạt động của xã hội đảm bảo an toàn hơn trước thiên tai.

Thủ tướng Nguyễn Xuân Phúc lưu ý, không chỉ dựa vào các chuyên gia và nguồn vốn nước ngoài mà phải biết cách huy động các chuyên gia trong nước, huy động các bộ, ngành, địa phương cùng chung sức, không chỉ cho kế hoạch này mà còn chuẩn bị cho tổng kết 10 năm thực hiện Luật Đê điều.

Diễn biến thiên tai ngày càng bất thường

Để triển khai thực hiện có hiệu quả các nhiệm vụ trọng tâm năm 2017, Thủ tướng Chính phủ Nguyễn Xuân Phúc đề nghị Ban Chỉ đạo Trung ương về phòng chống thiên tai triển khai thực hiện kế hoạch công tác của Ban Chỉ đạo; chủ động triển khai đối với lĩnh vực được phân công, trong đó đặc biệt tăng cường chỉ đạo, đôn đốc, kiểm tra nội dung lồng ghép phòng chống thiên tai vào quy hoạch, kế hoạch phát triển ngành, kinh tế - xã hội của các địa phương và coi đây là nhiệm vụ trọng tâm góp phần giảm nhẹ rủi ro thiên tai.

"Tổ chức triển khai sâu rộng việc lồng ghép nội dung phòng, chống thiên tai vào quy hoạch, kế hoạch phát triển ngành, phát triển kinh tế - xã hội của địa phương, đặc biệt là các quy hoạch, kế hoạch chịu tác động mạnh bởi các thiên tai lớn, phạm vi rộng như bão, lũ lụt, hạn hán, xâm nhập mặn", Thủ tướng nêu rõ.

Thủ tướng yêu cầu triển khai ngay việc rà soát công trình phòng chống thiên tai, khu dân cư, vùng kinh tế trọng điểm, cơ sở hạ tầng bị ảnh hưởng hoặc tăng nguy cơ rủi ro thiên tai, công trình đang thi công để chỉ đạo, xây dựng phương án, bố trí vật tư, nhân lực tổ chức xử lý đảm bảo an toàn trước mùa mưa lũ năm 2017.

Chỉ đạo việc đề xuất hỗ trợ ứng phó khẩn cấp đúng theo quy định của Chính phủ đã ban hành; rà soát, xây dựng thực hiện kế hoạch di dời dân vùng có nguy cơ cao rủi ro thiên tai; chuyển đổi sản xuất cho phù hợp với đặc điểm tự nhiên của khu vực và tình hình thiên tai.

Thủ tướng giao Bộ Khoa học và Công nghệ chủ trì phối hợp với các bộ, ngành, địa phương ưu tiên nguồn lực phát triển các ứng dụng khoa học vào thực tiễn phòng chống thiên tai, nhất là lĩnh vực giám sát thiên tai và giải pháp xử lý sạt lở bờ sông, bờ biển;

Bộ Tài nguyên và Môi trường chủ trì, phối hợp với các Bộ, ngành, địa phương rà soát điều chỉnh các quy trình vận hành liên hồ chứa đã được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt, trong đó cần làm rõ các tình huống điều hành thuộc trách nhiệm của các Bộ, ngành, địa phương và các điều kiện đảm bảo để thực hiện quy trình (các thông tin dự báo, cảnh báo, quan trắc phía thượng lưu, hạ lưu đập, hệ thống camera giám sát...);

Ban Chỉ đạo Trung ương về phòng chống thiên tai chỉ đạo, đôn đốc, kiểm tra và tổng hợp kết quả thực hiện của các Bộ, ngành và địa phương báo cáo Thủ tướng Chính phủ.

Hoan Nguyễn